

Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul Hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului Direcției de justiție a Găgăuziei”

Nr.	Organul competent	Conținutul obiecției/prounerii	Opinia Ministerului Justiției
1.	Cancelaria de stat	<p>Cancelaria de stat a examinat proiectul hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului Direcției de justiție a Găgăuziei” și expune că, proiectul prezentat spre avizare necesită o revizuire fundamentală prin prisma legislației Republicii Moldova, în mod special a celei privind administrația publică centrală de specialitate, privind statutul juridic special al Găgăuziei, privind organizarea judecătorească, privind asociațiile obștești, etc.</p> <p>1. Astfel, la definitivarea proiectului este necesar să se țină cont de faptul că Direcția de justiție a Găgăuziei este o autoritate administrativă subordonată, din punct de vedere administrativ, financiar și logistic, Ministerului Justiției, și nu o subdiviziune structurală a Comitetului executiv al Găgăuziei. Din această perspectivă, prevederile proiectului trebuie să fie fundamentate pe normele primare prevăzute de art. 14 și 15 din Legea nr. 98 din 4 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate și pe normele speciale stabilite de art. 22 din Legea nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei.</p> <p>2. De asemenea, atribuțiile de înregistrare a asociațiilor obștești „care își desfășoară activitatea pe teritoriul Găgăuziei”, menționate la pct.7 subpct.3), pct.8 subpct.3) lit. a) și lit. b), contravin prevederilor legislației privind asociațiile obștești. Însăși expresia evidențiată supra este una confuză, deoarece pe teritoriul Găgăuziei pot activa și asociații obștești republicane, înregistrarea cărora ține de competența exclusivă a Ministerului Justiției. Dacă totuși</p>	<p>1. Se acceptă.</p> <p>2. Se acceptă conceptual. Totuși!!! Atribuția de înregistrare a asociațiilor obștești îi revine Direcției de justiție în temeiul Legii UTAG nr. 43-XX/II din 17 iulie 2001 cu privire la asociațiile obștești. Or, legile locale au aceeași forță executorie ca oricărui act legislativ, doar că aceasta va acționa pe teritoriul UTAG. Menționăm că, în pofida normei de la art. 12 alin. (6) din Legea nr. 344-XIII din 23 decembrie 1994 privind statutul juridic</p>

	<p>în proiect se au în vedere asociațiile obștești locale, atunci înregistrarea acestora ține de competența autorităților administrației publice locale și nu de competența unei autorități administrative subordonate unui minister. Direcția de justiție, în acest caz, ar putea fi investită cu atribuții de evidență a asociațiilor obștești locale, înregistrate de către autoritățile administrației publice locale din componența Unității teritoriale autonome Găgăuzia.</p> <p>3. La pct. 7:</p> <p>a) în subpct. 1), se propune revizuirea textului „în domeniile de competență ale Găgăuziei”, cu expresia „în problemele de interes local”;</p> <p>b) iar în subpct. 2), textul „care își desfășoară activitatea pe teritoriul Găgăuziei” de substituit cu textul „în raza de activitate a cărora intră localitățile din componența Unității teritoriale autonome Găgăuzia”.</p> <p>4. Se consideră necesară, avînd în vedere statutul juridic al acestei direcții - de autoritate administrativă subordonată ministerului, revizuirea redacției pct. 8.</p>	<p>special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) – „Actele normative ale Găgăuziei care contravin Constituției Republicii Moldova și prezentei legi se declară nule.”, în prezent nu există un mecanism de a supune controlului constituționalității aceste acte. Nici art. 135 din Constituția Republicii Moldova, nici art. 4 din Codul Jurisdicției constituționale, adoptat prin Legea nr. 502-XIII din 16 iunie 1995, nici art. 4 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională nu indică actele normative ale Găgăuziei în lista actelor care cad sub controlul jurisdicției constituționale.</p> <p>Astfel, norma de la art. 12 alin. (6) din Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) rămîne să fie una declarativă.</p> <p>3.</p> <p>a) nu se acceptă.</p> <p>Or, conform Legii nr. 344 din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), art. 12, în competența Găgăuziei (realizată prin activitatea organelor sale centrale sau locale, în cazul dat a Adunării Populare) s-au oferit unele <u>domenii</u> de reglementare. Respectiv, Găgăuzia are capacitatea de a-și reglementa și soluționa orice probleme din domeniile respective. Cît despre problemele de interes local din cadrul altor domenii de activitate care nu cad sub incidența art. 12, acestea vor putea fi reglementate doar prin lege la nivel republican.</p> <p>Astfel, acceptarea substituirii în cauză ar putea însemna, la un moment dat, extinderea competențelor Direcției;</p> <p>b) se acceptă.</p> <p>4.</p>
--	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

		<p>Astfel:</p> <p>a) subpct. 1):</p> <p>a.1) la lit. a):</p> <p>i) se propune modificarea, astfel încât să se exprime ideea <i>participării</i> direcției la elaborarea actelor normative <i>la solicitarea</i> autorităților UTA Găgăuzia, și nu elaborarea acestor acte la indicația acestor autorități;</p> <p>ii) de asemenea, textul „care afectează interesele Găgăuziei” de substituit cu textul „în problemele de interes local”, pentru a respecta prevederile legislației privind administrația publică centrală de specialitate și cea privind statutul juridic special al Găgăuziei;</p> <p>iii) totodată, pentru a-i conferi claritate, se consideră oportună completarea acestei litere, după textul „altor organe ale administrației publice locale” cu textul „din Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia în domeniul justiției și drepturilor omului”;</p> <p>a.2) la lit. c), completarea, după textul „în mod obligatoriu”, cu textul „inclusiv sub aspectul compatibilității cu legislația Republicii Moldova”;</p> <p>b) în subpct. 3) lit. c), se consideră oportună substituirea textului „care își desfășoară activitatea pe teritoriul Găgăuziei” cu textul „locale, înregistrate de către organele administrației publice locale din Unitatea teritorială autonomă Găgăuzia”, pentru a asigura respectarea prevederilor legislației privind asociațiile obștești.</p>	<p>a)</p> <p>a.1)</p> <p>i) se acceptă;</p> <p>ii) se acceptă;</p> <p>iii) se acceptă;</p> <p>a.2.) se acceptă;</p> <p>b) nu se acceptă.</p> <p>În temeiul art. 12 alin. (3) lit. c) din Legea nr. 344 din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), „stabilirea modului de organizare și de activitate a autorităților administrației publice locale ale Găgăuziei și a asociațiilor de cetățeni, cu excepția partidelor și altor organizații social-politice”, în partea ce se referă la asociațiile/organizațiile ce își desfășoară activitatea pe teritoriul UTAG, reprezintă un domeniu oferit spre reglementare Adunării Populare a Găgăuziei. Astfel, prin lege locală – Legea nr. 43-XX/II din 17.07.2001 cu privire la asociațiile obștești, a fost reglementat modul de înregistrare și activitate a asociațiilor obștești pe teritoriul UTAG, inclusiv rolul Direcției juridice în acest proces.</p> <p>Suplimentar a se vedea opinia Ministerului Justiției la</p>
--	--	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

		<p>5. Referitor la pct. 11, se propune:</p> <p>a) completarea subpct. 3), după textul „raporturile de serviciul cu funcționarii publici” cu textul „din cadrul Direcției de justiție”;</p> <p>b) se consideră necesară excluderea subpct. 12) pentru a evita investirea direcției cu atribuții improprii sau care contravin statutului acesteia sau legislației naționale.</p> <p>6. De asemenea, este necesară examinarea suplimentară a proiectului prin prisma prevederilor Legii nr. 317-XV din 18 iulie 2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, în special a normelor de tehnică legislativă, a expresiei și limbajului juridic, precum și a terminologiei consacrate în legislația națională (<i>ex. pct.6</i>).</p>	<p>propunerea de la pct. 2.</p> <p>5.</p> <p>a) se acceptă;</p> <p>b) se acceptă.</p> <p>6. Se acceptă.</p>
2.	Direcția de justiție a Găgăuziei	<p>Se consideră că proiectul este elaborat în corespundere cu legislația în vigoare, reflectă activitatea Direcției de justiție a Găgăuziei și se consideră oportună promovarea spre examinare și aprobare a proiectului.</p>	-.
3.	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei	<p>Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei a examinat proiectul hotărârii Guvernului <i>cu privire la aprobarea Regulamentului Direcției de justiție a Găgăuziei</i> și a comunicat următoarele:</p> <p>1. Se consideră, că proiectul necesită a fi îmbunătățit pentru a-l aduce în concordanță cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.1310 din 14.11.2006, care înaintează cerințe <u>unice</u> vizavi de regulamentele organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și ale autorităților administrative subordonate acestora.</p> <p>2. Astfel, partea decizională a proiectului de hotărâre urmează să conțină referințe la efectivul-limită și structura Direcției de justiție a Găgăuziei.</p>	<p>1. Se acceptă. Modificările de rigoare au fost operate în proiect.</p> <p>2. Nu se acceptă. Cu referire la norme privind structura Direcției, menționăm că aceasta urmează a fi aprobată de către ministrul justiției (prin ordin). În acest sens, proiectul propune prevederea de la pct. 13</p>

		<p>3. Ca urmare logică a celor expuse mai sus și în vederea evitării proliferării cadrului juridic existent, se propune a abroga Hotărîrea Guvernului nr. 356 din 24.06.1996 pe motiv că aceasta este deja perimată (în plus ea dublează prevederile proiectului în cauză) și nu răspunde cerințelor legislației în vigoare. În consecință, proiectul înaintat spre avizare va fi unul întregit, adecvat și conform. El va conține trei poziții de aprobare: (i) a Regulamentului și structurii (în anexă); (ii) efectivului-limită și (iii) abrogarea Hotărîrii Guvernului nr.356 din 24.06.1996.</p> <p>4. Preambulul proiectului urmează a fi completat cu sintagma „cu modificările ulterioare” (după trimiterea la Monitorul Oficial).</p> <p>5. Regulamentul va fi structurat conform prevederilor Hotărîrii Guvernului nr.1310 din 14.11.2006.</p> <p>6. În pct. 1, de exclus cuvintele „misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile și drepturile”, deoarece Regulamentul stabilește modul de organizare și funcționare a autorității.</p>	<p>(după modificări pct. 8) din Regulamentul Direcției de justiție, precum și modificări corespunzătoare la pct. 4 din HG nr. 356 din 24 iunie 1996 „Cu privire la Direcția de justiție a unității teritoriale autonome cu statut special a Găgăuziei (Gagauz-Yeri)”.</p> <p>Referitor la efectivul-limită al Direcției de justiție, acesta este stabilit în pct. 3 al HG nr. 356 din 24.06.1996, care stabilește că, „numărul-limită de personal al direcției este de 10 unități (inclusiv personalul de întreținere)”.</p> <p>3. Nu se acceptă. Doar unele norme ale HG 356 din 24.06.1996 și-au produs efectul juridic, avînd în vedere că sunt norme de unică aplicare. Altele, însă, (pct. 2, 3, 4, 5) continuă să fie în vigoare, constituind prevederi-cadru pentru ulterioare norme de reglementare a activității Direcției de justiție, inclusiv pentru prezentul proiect de hotărîre a Guvernului supus avizării.</p> <p>4. Se acceptă.</p> <p>5. Se acceptă.</p> <p>6. Nu se acceptă. Modul de organizare nu include misiunea, funcțiile, atribuțiile sau drepturile Direcției de justiție, dar structura acesteia și funcționarea sa corespunzător structurii. Aceste elemente (structura și funcționarea) se cuprind în Cap. III – „Organizarea activității Direcției de justiție”. Bineînțeles, prevederile Cap. II, de asemenea, vizează activitatea Direcției, dar nu se poate afirma</p>
--	--	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

		<p>7. Misiunea (pct.6) trebuie să fie divizată de cadrul legal (acesta urmînd să figureze în „Dispoziții generale”).</p> <p>8. Punctul 13 de exclus.</p> <p>9. Nota informativă trebuie să fie expusă cît mai succint și să nu reprezinte o transcriere exactă a conținutului Regulamentului.</p> <p>10. Proiectul de hotărîre urmează să fie contrasemnat de ministrul justiției.</p>	<p>faptul că acestea se suprapun sau se cuprind în Cap. III.</p> <p>7. Nu se acceptă. Pct. 6 a fost revizuit redacțional, astfel încît să fie excluse interpretări ale prevederii în cauză, similare cu cele ale autorului propunerii respective.</p> <p>8. Nu se acceptă. Norma respectivă a fost revăzută.</p> <p>9. Nu se acceptă. Nota informativă la un proiect de act normativ/legislativ trebuie să fie suficient de explicită și să prezinte raționamentele prevederilor proiectului, astfel, încît întrebările care ar putea să apară pe marginea proiectului să-și găsească răspuns în aceasta.</p> <p>10. Se acceptă.</p>
4.	Ministerul Finanțelor	<p>Proiectului Hotărîrii Guvernului „Cu privire la aprobarea Regulamentului Direcției de justiție a Găgăuziei”, a fost examinat, comunicîndu-se următoarele: La anexa proiectului hotărîrii Guvernului, punctul 13 din compartimentul III. „Organizarea activității Direcției de justiție” se propune de revizuit, deoarece este în contradicție cu prevederile punctului 3 al Hotărîrii Guvernului nr.356 din 24 iunie 1996 „<i>Cu privire la Direcția de justiție a unității teritoriale autonome cu statut special a Găgăuziei (Gagauz-Yeri)</i>” ce stabilește numărul-limită de personal al aparatului direcției de justiție.</p>	<p>Se acceptă.</p>